

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1TdoV/9/2010
Identifikačné číslo spisu: 9010898129
Dátum vydania rozhodnutia: 14.06.2011
Meno a priezvisko: JUDr. Harald Stiffel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2011:9010898129.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Haralda Stiffela a členov senátu JUDr. Štefana Harabina, JUDr. Jany Serbovej, JUDr. Igora Burgera a JUDr. Daniela Hudáka, na neverejnom zasadnutí konanom 14. júna 2011 v Bratislave, v trestnej veci proti obvinenému E. A. , vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 2T 31/01, prejednal dovolanie, ktoré podal obvinený E. A. zastúpený obhajcom JUDr. Viktorom Križiakom, advokátom v Košiciach, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. novembra 2008, sp. zn. 2 To 1/2008, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. sa dovolanie obvineného E. A. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. júna 2007, sp. zn. 2T 31/01, bol obvinený E. A. uznaný za vinného z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. zák. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. na tom skutkovom základe, že

po vzájomnej dohode s tromi členmi organizovanej skupiny v úmysle usmrtiť N. R., nar. XX. X. XXXX, ktorý vypovedal ako svedok v trestnej veci proti odsúdenému N. X., ktorý za odmenu dohodol jeho likvidáciu, spoločne s ďalšou osobou, ktorá 27. júna 2000 ako vodič riadila osobné motorové vozidlo zn. Alfa Romeo, ŠPZ: E. k rodinnému domu č. XX v E. E. - časť R., kde o 11.15 h obžalovaný vybehol z vozidla a samopalom vz. 58, nezisteného výrobného čísla, z ľavej strany najmenej 28- krát vystrelil na N. R., nar. XX. X. XXXX, sediaceho v osobnom motorovom vozidle zn. Land Rover Freelander, ev. č. E. a spôsobil mu viacnásobné strelné rany s poškodením ľavej bedrovej tepny a tkanív brušnej dutiny, veľkých ciev pravej hornej končatiny, pravej dolnej končatiny, vedúcich k šoku z vykrvácania ako bezprostrednej príčiny smrti N. R., ku ktorej došlo XX. K. XXXX o XX.XX h. (Na rozdiel od toho, ako bol rozsudok vyhlásený, súčasťou skutkového zistenia vo vyhotovení rozsudku a v jeho odpisoch je aj skutkové zistenie: „S vozidlom potom odišli do katastra obce C. L., kde ho pri poľnej ceste smerom na I. zapálili.“) Následne presne nezisteného dňa, asi o týždeň, ďalšie dve osoby v rodinnom dome v E., na ul. I. č. XXX/XX vyplatili odmenu obžalovanému E. A. a vodičovi vozidla vo výške 1.000.000,- Sk.

Za tento trestný čin krajský súd uložil obvinenému E. A. podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. výnimočný trest odňatia slobody vo výmere dvadsaťštyri rokov. V zmysle § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. ho súd zaradil na výkon trestu odňatia slobody do tretej nápravno-výchovnej skupiny. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. účinného od 1. januára 2006 obvinenému E. A. súd uložil ochranný dohľad na dobu troch rokov s podmienkami uvedenými v ustanovení § 77 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. zák. Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. mu súd uložil aj povinnosť nahradiť poškodeným V. R., nar. XX. N. XXXX, bytom R. č. XX škodu v sume 40.553,- Sk, Všeobecnej zdravotnej poisťovni, pobočka Banská Bystrica škodu v sume 990,- Sk, Uniqa poisťovni a. s., Lazaretská č. 15, Bratislava škodu v sume 272.436,- Sk. Ďalej súd odkázal poškodenú V. R. so zvyškom nároku na náhradu škody na konanie o občianskoprávných veciach podľa § 229 ods. 2 Tr. por. a poškodeného N. J., nar. XX. W. XXXX, bytom G. I. č. X, E. s nárokom na náhradu škody na konanie o občianskoprávných veciach podľa § 229 ods. 1 Tr. por.

Proti tomuto rozsudku podali odvolania obvinený E. A. a krajský prokurátor. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudkom z 11. novembra 2008, sp. zn. 2 To 1/2008, podľa § 258 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a v zmysle § 259 ods. 3 Tr. por. uložil obvinenému E. A. podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. septembra 2003 trest odňatia slobody vo výmere pätnásť rokov a na výkon trestu odňatia slobody ho podľa § 39a ods. 2 písm. c/ cit. Tr. zák. zaradil do tretej nápravno-výchovnej skupiny.

Rozsudok odvolacieho súdu bol obvinenému E. A. doručený 13. februára 2010 a jeho obhajcom JUDr. Milanovi Kuzmovi 11. februára 2009 a JUDr. Petrovi Schmidlovi 7. marca 2009.

Proti tomuto rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podal obvinený E. A. na Krajskom súde v Banskej Bystrici 4. februára 2010 dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. e/, písm. g/, písm. h/ Tr. por. Dovolanie bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložené spolu so spisovým materiálom 8. apríla 2010. Toto dovolanie obvinený doplnil vlastným písomným podaním zo 6. mája 2011. Obvinený sa dovolaním domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že týmto rozsudkom a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 12, ods. 13, § 30, § 207 ods. 1, § 219 ods. 2, § 220 ods. 2, § 256, § 258 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006, v ustanovení § 16 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, v ustanoveniach § 3 ods. 3, ods. 4, § 51 ods. 1, ods. 7 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v čl. 17 ods. 2, čl. 47 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v jeho neprospech.

Obvinený v dovolaní namietal zásadné porušenie procesnoprávných a hmotnoprávných ustanovení vo vyššie uvedených právoplatných rozhodnutiach súdov s cieľom nápravy závažných pochybení, ku ktorým došlo v týchto rozhodnutiach a v konaní, ktoré ich vydaniu predchádzalo.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. obvinený videl v tom, že v prejednávanej veci došlo bez jeho zavinenia minimálne k siedmim zmenám v zložení senátu, pričom v priebehu konania nemal možnosť verifikovať zákonnosť týchto zmien, pretože zo súdneho spisu nie je možné rozpoznať, akým spôsobom bola založená príslušnosť senátov na prejednanie vecí, resp. príslušnosť jednotlivých sudcov. Časté a nevidané zmeny v zložení senátov mali za následok flagrantly procesné chyby, ktoré neboli napravené ani v odvolacom konaní.

V doplnení svojho dovolania zo 6. mája 2011 obvinený sám poukazuje na to, že iné rozhodnutie najvyššieho súdu považuje konanie súdu v inom zložení bez súhlasu obvineného za porušenie zákona. Zmeny v zložení senátu v jeho veci sa udiali bez jeho súhlasu.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obvinený namietal zásadné porušenie práva na obhajobu, ku ktorému malo tým, že súd akceptoval pochybné dôkazné prostriedky, a to svedecké výpovede a zápisnice, ktoré predložila prokuratúra z iného konania, a ktoré boli príčinou zrušenia druhého

oslobodzujúceho rozsudku v roku 2006. V tejto súvislosti tiež namietal rozdielny prístup odvolacieho súdu a nedôvodné a zjavné protežovanie prokurátora spočívajúce v tom, že na základe obvineným predložených listín odvolací súd nezrušil odsudzujúci rozsudok a nevrátil vec krajskému súdu, čím narušil princíp rovnosti strán, na rešpektovaní ktorého sú závislé jeho obhajobné práva. Podľa názoru obvineného bolo ďalším zásadným porušením práva na obhajobu úmyselné zatajovanie dôkazov zo strany prokuratúry. JUDr. B. B. úmyselne zatajil informáciu, že len pár dní pred vynesení rozsudku, v dňoch 20. júna 2007 a 22. júna 2007, bol osobne prítomný na výsluchu svedka R. Z., kde tento svedok viackrát zdôraznil skutočnosť, že R. popravil B. I.. Vedomé neoznámenie tejto skutočnosti malo zásadný vplyv na vynesení rozsudok a trest, no najmä predstavovalo zásadné porušenie práv obhajoby. Za jedno z najzávažnejších a najzásadnejších porušení svojho práva na obhajobu však považoval skutočnosť, že po zrušení druhého oslobodzujúceho rozsudku, zmene kvalifikácie skutku na prísnejšiu formu a zmene zloženia senátu nebol ako obvinený k veci vypočutý, pričom jeho výsluch bol nutný najmä po zmene procesnej situácie v roku 2006, ako aj po zásadnej a náhlej zmene výpovedí svedkov N. a E.. Nevykonanie výsluchu za takých okolností bolo aj v rozpore s požiadavkou zásady ústnosti a bezprostrednosti. V tejto súvislosti zároveň namietal nesplnenie poučovacej povinnosti zo strany krajského súdu. Za zásadné porušenie svojho práva na obhajobu považoval aj odmietnutie ním navrhovaných dôkazov, ako aj nerešpektovanie zásady špeciality pri rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 11. júla 2006, kedy odvolací súd zrušil druhý oslobodzujúci rozsudok. V tejto súvislosti argumentoval tým, že odvolací súd nemal oprávnenie konať z dôvodu chýbajúceho súhlasu dožiadaného orgánu, keďže v tom čase bol vydaný na územie Slovenskej republiky len na konkrétne trestné stíhanie v inej trestnej veci. Zásadné porušenie práva na obhajobu, porušenie zásady rovného postavenia strán a kontradiktórnosti obvinený videl aj v tom, že obhajobe nebolo doručené podanie zástupcu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 7. júna 2006, ktorým bolo doplnené odvolanie krajského prokurátora, ako aj to, že obhajoba nemala možnosť vyjadriť sa k podaniu zástupcu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 15. augusta 2008, pretože jej nebolo ani s prílohami doručené.

V doplnení svojho dovolania zo 6. mája 2011 obvinený sám poukázal na to, že nebolo v kompetencii najvyššieho súdu rozhodnúť, že sa nebude aplikovať zásada špeciality, lebo na taký záver nemal vyjadrenie ministra spravodlivosti.

Vo vzťahu k ďalšiemu uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. obvinený poukázal na nezákonné vykonanie dôkazov, pričom argumentoval tým, že krajský súd postupoval v rozpore s § 219 ods. 2 Tr. por., keď po druhom zrušení oslobodzujúceho rozsudku a po zmene v zložení senátu nevykonával hlavné pojednávanie odznova, čím bol celý proces v jeho trestnej veci poznamenaný nezákonnosťou. Rozhodnutia súdov neboli založené na riadne a v súlade so zákonom zrealizovanom procesnom postupe. Senát pri rozhodovaní ignoroval celé prípravné konanie, obžalobu, ako aj dôkazy vykonané na predchádzajúcich hlavných pojednávaniach. V odsudzujúcom rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. júna 2007, sp. zn. 2T 31/01, však senát neváhal použiť dôkazy, ktoré pred ním neboli nijakým spôsobom vykonané, čítané, prípadne oboznamované. Ďalší nezákonný dôkaz, ktorý podľa obvineného nebol, a ani nemohol byť zákonne vykonaný pred súdom, je záznam priemyselnej kamery na čerpacej stanici Shell v Banskej Bystrici. Obvinený totiž spochybnil zákonné získanie tohto dôkazu tvrdiac, že jeho zákonné právo nezúčastniť sa na vyšetrovacom pokuse bolo flagrantne porušené tým, že bol z väzby na čerpaciu stanicu Shell v Banskej Bystrici privlečený zločkami polície, napriek výslovnému odmietnutiu bol snímaný kamerou a polícia vyhotovila obrazový záznam. Tento záznam ako dôkaz nebol zabezpečený, a ani vykonaný zákonným spôsobom, dokonca nebol premietnutý na hlavnom pojednávaní v rokoch 2006-2007, a tak s jeho obsahom nebol oboznámený sudca JUDr. Deák. Súdny oprel svoje rozhodnutie o dôkazy, ktoré neboli v konaní vôbec vykonané, alebo neboli vykonané zákonným spôsobom. Konaním súdov došlo k porušeniu ustanovenia § 220 ods. 2 Tr. por., ako aj zásady ústnosti a bezprostrednosti.

Tento dovolací dôvod obvinený doplnil osobitným podaním zo 6. mája 2011, v ktorom uviedol, že z obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. marca 2007, vyplýva, že svedkovia C. a N. po poučení podľa § 100 ods. 2 Tr. por. výslovné neuviedli, či toto právo využívajú

alebo nie. Preto ide o nezákonne vykonané dôkazy.

Obvinený ako dôvod dovolania uviedol aj § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. V tejto súvislosti uviedol, že z rozhodovania v odvolacom konaní mal byť vylúčený JUDr. Peter Krajčovič, predseda senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Keďže sa o dôvodoch jeho vylúčenia dozvedel až v roku 2009, nemohol túto skutočnosť namietat' v prvostupňovom, ani v odvolacom konaní. Dôvody vylúčenia JUDr. Petra Krajčoviča obvinený videl v jeho jednoznačnom pomere k prejednávanej veci, ako aj k osobe poškodeného R., keďže v odvolacom konaní prejednával trestnú vec vydierania, sp. zn. 6 To 19/2000, kde vystupoval poškodený R., ako aj trestnú vec vraždy poškodeného R., sp. zn. 2 To 1/2008.

Obvinený uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. V tejto súvislosti uviedol, že pri uložení ochranného dohľadu bol porušený zákon, konkrétne ustanovenie § 2 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon, keďže v čase skutku neexistoval inštitút ochranného dohľadu. V tejto súvislosti argumentoval priaznivejšou právnou úpravou týkajúcou sa ochranných opatrení v zákone č. 140/1961 Zb. Trestný zákon účinnom do 1. januára 2006 v porovnaní so zákonom č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon účinným od 1. januára 2006. Nakoľko starý Trestný zákon nepoznal inštitút ochranného dohľadu, krajský súd v rozsudku nemal uložiť spolu s trestom aj ochranný dohľad.

Z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil vyššie uvedené porušenie zákona, podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté rozhodnutia, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, a aby podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Krajskému súdu v Banskej Bystrici vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

V zmysle § 376 Tr. por. sa k dovolaniu vyjadril prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Uviedol, že obvinený v dovolaní napádal najmä skutkové zistenia Krajského súdu v Banskej Bystrici a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj nimi vykonané hodnotenia dôkazov, nie však vady právne. Dokazovanie vykonané krajským súdom na hlavných pojednaniach, ktoré bolo podkladom pre zistenie skutkového stavu uvedeného v odsudzujúcom rozsudku, prokurátor považoval za úplné a rešpektujúce právo na obhajobu, ako aj základné zásady trestného konania vrátane zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti strán. Prokurátor navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol, pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Po preskúmaní veci zistil i to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejme, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Na vysvetlenie tohto záveru je potrebné predovšetkým uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne, t. j. vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom však v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdov je určený na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb, tak ako to vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por., resp. aj podľa § 374 ods. 3 Tr. por. Tento mimoriadny opravný prostriedok má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Musí preto vždy prevažovať záujem na zákonnosti nad záujmom na stabilite a nezmeniteľnosti rozhodnutí. Bude to tak len pri zásadných a podstatných chybách, pre ktoré nemôžu napadnuté rozhodnutia obstáť a

kedy nemožno na právoplatnosti trvať, lebo by to znamenalo ohrozenie zákonného a spravodlivého rozhodovania.

Podľa § 371 ods. 3 Tr. por. dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po predložení a preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. obvinený namietal až v podanom dovolaní, čím nespĺnil vyššie uvedenú podmienku, a preto tento dovolací dôvod nemožno použiť. Navyše dovolací súd k tomuto dôvodu dodáva, že pod „nezákonne zložený súd“ sa rozumie súd, ktorý je obsadený v rozpore s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. V prejednávanej veci tomu tak nebolo, lebo na súdoch oboch stupňov konali senáty zložené v súlade s príslušným rozvrhom práce súdu, resp. postupovali podľa zákona.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. treba chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní (§ 12 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006) na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Toto právo sa s rovnakou intenzitou zaručuje vo všetkých fázach trestného konania. Právo na obhajobu tvorí rad po sebe idúcich právnych postupov, ktoré sa prelínajú celým trestným konaním. Ide o účasť pri výsluchoch, o doručovanie písomností, o možnosť účasti pri konfrontáciách, rekonštrukciách, ako aj na všetkých úkonoch vykonávaných súdom po podaní obžaloby prokurátorom. Tento rad úkonov dotvára právny rámec obhajoby a poskytuje aj možnosť faktického naplnenia obhajoby možnosťou reakcie formou vyjadrení k jednotlivým úkonom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. musí byť interpretovaný oveľa užšie. Nie je ním akékoľvek, resp. každé porušenie práva na obhajobu, ale len také, ku ktorému došlo zásadným spôsobom.

Dovolací dôvod v tomto zmysle bude spravidla naplnený pri nerešpektovaní ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe, pri vykonávaní procesných úkonov smerujúcich bezprostredne k rozhodnutiu bez prítomnosti obhajcu a podobne.

Dovolací súd preto v každom jednotlivom prípade skúma, či námietky a tvrdenia obvineného vecne zodpovedajú zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu.

Obvinený si porušenie práva na obhajobu zamieňa s údajne neúplne zisteným skutkovým stavom a nesprávnym hodnotením vykonaných dôkazov argumentujúc pritom odmietnutím vykonať ním navrhnuté dôkazy, ako aj úmyselným zatajovaním dôkazov svedčiacich v jeho prospech zo strany prokuratúry.

Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov (§ 33 ods. 1, § 44 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006), zodpovedá mu povinnosť súdu zaoberať sa každým návrhom na vykonanie dôkazu a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 216 ods.1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006).

Za porušenie práva na obhajobu teda nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánov činných v trestnom konaní (§ 12 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006) o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 5 Tr. por. účinného do 1. januára 2006. Ak by záver súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 6 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom. V zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. totiž dovolací súd nemôže

skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku. Zistenie skutku súdom na podklade dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní a procesne podložené odmietnutie dôkazných návrhov obvineného nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

V tejto súvislosti neobstojí ani tvrdenie obvineného, že nebol vypočutý na hlavnom pojednávaní a krajským súdom poučený v zmysle príslušných zákonných ustanovení. Výsluch obvineného nebol na hlavnom pojednávaní vykonaný opakovane z dôvodu, že po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. júla 2006 Krajský súd v Banskej Bystrici nevykonával hlavné pojednávanie znova, ale viazaný právny názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, vykonal úkony a doplnenia, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil, tak ako to predpokladá § 264 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006. Obvinený bol opakovane vylúchnutý na predchádzajúcich hlavných pojednávaníach a mal možnosť sa vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom v každom štádiu konania.

Rovnako ani námietky obvineného týkajúce sa údajného rozdielného prístupu odvolacieho súdu prejavujúceho sa v zvýhodňovaní prokurátora nezakladajú dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací uplatňujúc revízny princíp všestranne preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania. Podľa § 254 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ mohol podať odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc i na vady, ktoré neboli odvolaním vytýkané. Odvolací súd takto postupoval na neverejnom zasadnutí konanom 11. júla 2006 o odvolaní krajského prokurátora proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. júla 2005, sp. zn. 2T 31/01, ako aj na verejnom zasadnutí konanom 11. novembra 2008 o odvolaní obvineného a krajského prokurátora proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. júna 2008, sp. zn. 2T 31/01.

Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemožno považovať ani to, že obvinenému nebolo doručené vyjadrenie prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 15. augusta 2008 k odvolaniu obvineného. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací s poukazom na § 251 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 per analogiam doručil rovnopis odvolania obvineného generálnemu prokurátorovi s upozornením, že sa k nemu môže vyjadriť.

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nenapĺňa ani tvrdenie obvineného, že mu nebolo doručené podanie zástupcu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorým bolo doplnené odvolanie krajského prokurátora. Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 11. júla 2006 o odvolaní krajského prokurátora proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. júna 2005, sp. zn. 2 T 31/01, rozhodol uznesením podľa § 258 ods. 1 písm. c/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 tak, že zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vrátil vec Krajskému súdu v Banskej Bystrici, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Po zrušení rozsudku sa v zmysle § 264 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 uskutočnilo konanie na súde prvého stupňa, pričom obvinený mal možnosť realizovať svoje obhajobné práva osobne alebo prostredníctvom svojich obhajcov vrátane možnosti vyjadriť sa ku všetkým vykonaným i vykonávaným dôkazom. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť aj to, že obvinenému, ako aj jeho obhajcom bolo vždy umožnené nazeráť do spisu, čím mali príležitosť oboznámiť sa so všetkými skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie vo veci.

Pokiaľ ide o zásadu špeciality, odvolací súd vecne správne odôvodnil, prečo neprichádza do úvahy jej použitie z hľadiska § 12 ods. 2 písm. a/ zákona č. 403/2004 Z.z. o Európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov. S týmto odôvodnením sa dovolací súd v celom rozsahu stotožňuje.

Zo spisového materiálu vyplýva, že obvinený mal počas celého trestného konania v plnej miere zabezpečené právo na obhajobu, ktoré realizoval osobne alebo prostredníctvom svojich obhajcov. V tomto smere dovolací súd nezistil, že by bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, tak ako si to vyžaduje dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. predpokladá, že rozhodnutie je

založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Vychádzajúc z § 371 ods. 3 Tr. por. tento dovolací dôvod nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Údajné porušenie § 219 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, ku ktorému malo dôjsť potom, čo Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací uznesením podľa § 258 ods. 1 písm. c/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vrátil vec tomuto súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, obvinený namietal až v dovolaní, napriek tomu, že ide o okolnosť, ktorá mu bola známa už v pôvodnom konaní. Navyše Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že v danom prípade neprichádzal do úvahy postup podľa § 219 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, lebo nešlo o pokračovanie v odročenom hlavnom pojednávaní, ale do úvahy prichádzal postup podľa § 264 ods. 3 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, podľa ktorého súd, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, rozhodne v rovnakom zložení senátu alebo ten istý samosudca; to neplatí, ak by to pre závažné prekážky nebolo možné. Vychádzajúc zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 2. novembra 2006 predseda senátu po otvorení hlavného pojednávania, zistení prítomnosti a totožnosti predvolaných a upovedomených osôb konštatoval zmenu v zložení senátu, keď namiesto sudkyne JUDr. Zdenky Cabanovej, ktorá už v tom čase pracovala na bývalom Špeciálnom súde v Pezinku, sa stal členom senátu sudca JUDr. Ján Deák. Uvedenú skutočnosť je potrebné považovať za závažnú prekážku v zmysle § 264 ods. 3 Tr. por., pretože zákon vylučuje vykonávanie funkcie sudcu na dvoch súdoch s výnimkou funkcie sudcu disciplinárneho súdu.

Na argumentáciu obvineného v jeho osobnom podaní o nezákonnom výsluchu svedkov C. a N. platí v celom rozsahu vylučujúca podmienka možnosti uplatnenia tohto dôvodu v zmysle § 371 ods. 3 Tr. por.

V tejto súvislosti neobstoja ani tvrdenia obvineného, že súdy opreli svoje rozhodnutia o dôkazy, ktoré neboli v konaní vôbec vykonané, alebo neboli vykonané zákonným spôsobom.

Za zákonný spôsob získavania dôkazu v zmysle § 89 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 treba považovať splnenie formálnych (procesných) podmienok vyžadovaných Trestným poriadkom na vykonanie konkrétneho dôkazu, ako aj splnenie materiálnych (obsahových) podmienok.

V tomto smere sa dovolací súd stotožňuje so závermi odvolacieho súdu. Krajský súd zákonom predpísaným spôsobom a v súlade s § 2 ods. 5 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 vykonal všetky dostupné dôkazy nevyhnutné pre zistenie skutkového stavu v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie o obžalobe vrátane preverenia obhajobných tvrdení obvineného.

Podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak vo veci konal, alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Vylúčenie orgánov činných v trestnom konaní upravujú ustanovenia § 30 - § 31 Tr. por. účinného do 1. januára 2006. Podľa § 30 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, prísediaci, vyšší súdny úradník, probačný a mediačný úradník, prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Zmyslom a primárnym účelom tohto ustanovenia je upevnenie dôvery procesných strán a verejnosti v nestrannosť orgánov činných v trestnom konaní. Z toho dôvodu zákon priamo vylučuje z vykonávania úkonov trestného konania len konkrétny orgán činný v trestnom konaní, u ktorého možno mať pochybnosť o jeho nezaujatosti. Dôvody vylúčenia sú uvedené taxatívne. K vylúčeniu môže dôjsť len pre pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom,

zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Podľa ustálenej súdnej praxe sa pomerom k prejednávanej veci rozumie, že príslušný orgán alebo jemu blízka osoba boli poškodení prejednanou trestnou činnosťou, alebo takýto orgán bol svedkom trestného činu, vystupoval vo veci ako tlmočník a pod. Pomerom k osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že príslušný orgán je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne v priateľskom, či nepriateľskom pomere. K vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci môže teda dôjsť iba celkom výnimočne, a to zo skutočne závažných dôvodov, ktoré by sudcovi bránili rozhodovať v súlade so zákonom, pravdivo a nezaujato, pričom existencia takéhoto vzťahu, respektíve pomeru musí byť preukázaná.

Z uvedeného teda vyplýva, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. nie je naplnený, pretože samotná skutočnosť, že sudca rozhodoval aj v inej trestnej veci, kde ako poškodený vystupovala tá istá osoba, neodôvodňuje jeho vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednaný trestný čin nepripúšťa, možno úspešne uplatniť, ak došlo k pochybeniu pri ukladaní trestu, t. j. ak bol obvinenému uložený trest odňatia slobody mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol obvinený uznaný vinným, prípadne ak došlo k prekročeniu maximálne povolenej výmery trestu. Dovolanie z tohto dôvodu možno podať aj vtedy, ak bol uložený niektorý z druhov trestov napriek tomu, že neboli splnené zákonné podmienky na jeho uloženie, ako aj v prípade uloženia takých trestov, ktorých kumuláciu zákon vylučuje.

Zo zákonnej dikcie tohto ustanovenia je zrejmé, že tento dovolací dôvod sa netýka ochranných opatrení, ale len trestov.

Názor obvineného, podľa ktorého je ochranné opatrenie určitý druh sankcie spájajúci sa s trestom, ktorým má byť odsúdený potrestaný za spáchanie trestného činu, je mylný.

Trestné právo pozná dva druhy sankcií, a to tresty a ochranné opatrenia. Kým trest môže súd uložiť len páchatelovi za spáchaný trestný čin, ochranné opatrenie môže súd uložiť aj páchatelovi činu inak trestného alebo inej osobe, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchaním nových trestných činov.

Na základe vyššie uvedeného, v spojitosti s námietkami obvineného týkajúcimi sa pochybení krajského súdu pri uložení ochranného dohľadu podľa Trestného zákona účinného od 1. januára 2006, Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje § 16 ods. 3 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon účinný do 1. januára 2006, podľa ktorého o ochrannom opatrení sa rozhoduje vždy podľa zákona účinného v čase, keď sa o ochrannom opatrení rozhoduje.

Krajský súd teda nepochybil, keď obvinenému uložil ochranný dohľad podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. účinného od 1. januára 2006.

V súvislosti so spochybňovaním spravodlivosti procesu zo strany obvineného je potrebné konštatovať, že spravodlivosť konania v sebe zahŕňa predovšetkým princíp „rovnosti zbraní“, t. j. princíp, podľa ktorého musí mať každá strana v procese rovnakú možnosť hájiť svoje záujmy a žiadna z nich nesmie mať podstatnú výhodu voči protistrane. Údajné zvýhodňovanie prokurátora na úkor obvineného nie je ničím podložené tvrdenie, ktoré nezodpovedá skutočnosti.

Na podklade vyjadreného je evidentné, že dovolanie obsahuje argumenty a subjektívne názory stojace mimo uplatnených dovolacích dôvodov, lebo dovolací súd po predbežnom preskúmaní veci žiaden z týchto dovolacích dôvodov nezistil.

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1

písm. b/, písm. c/, písm. g/, písm. h/ Tr. por., dovolací súd bez preskúmania veci obvineným E. A. podané dovolanie odmietol na neverej-nom zasadnutí (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.